

KUŞ EVLERİ

Büyükşehirlerdeki yeşil alan sorunu giderek daha ciddi bir problem haline geliyor. Kent insanı şehrin avantajlarından faydalanırken bunun bedelini yeşil alan yoksunluğu ile ödüyor. Ağaç göremeyen, toprakla teması sıfır noktasında olan “işten-eve” yaşayan plaza insanı, çoğu zaman bu mahrumiyetin farkında bile değil. Bu yüzden çevresindeki canlıların da aynı yoksunluktan nasibini aldığını göremiyor.

Şehir hayatı bizim kadar hayvanların da doğal yaşam alanını sınırlıyor. Bu yüzden kediler koyacağımız bir kap suya muhtaç, kuşlar yuva kuracak bir ağaç dalına hasret. Betonların arasında kendine yuva yapacak yer bulamadığından açık pencerelerden evlerin içine giren ve uygun bulduğu yere yuva yapan kuşlar bu çağın acı gerçeği. Bundan daha acı olan ise kuşların bırakın evlere girmesini, kirletiyorlar diye pencere önlerinden bile uzaklaştırılması.

Son zamanlarda camları kirlenmesin diye AVM'lere uygulanan kuş kaçırmacı, kuş kovucu, kuş savar gibi isimleri olan dikenli teller artık evlerde de kullanılıyor.

Oysa eskiden, betonlaşmanın adının bile bilinmediği, insandan çok ağacın olduğu zamanlarda dahi, inşa edilen binalara kuşlar için yaşam alanları açılmıştı. Osmanlı döneminden kalma pek çok örneğini gördüğümüz “kuş evleri” ve “kuş sarayları” o devirde canlıya verilen önemi de gösteriyor. Baktığımız zaman “Şimdinin yuvasız kuşları bir zamanlar saraylarda yaşıyormuş” dedirten bu minik ve birbirinden güzel yapılar, duyarlıklarımızı muhasebe etmeye itiyor bizi.

Osmanlı'da hayvanlar, kanunlar çerçevesinde devlet eliyle koruma altına alınmıştı. Hatta hayvanlara iyi bakmaları için bazı kimselere maaş bile veriliyordu.

Sırf hayvanlar için kurulan özel vakıflar dahi bulunmaktaydı. Hayvanlar için kurulan bu vakıflarda onların her türlü ihtiyaçları karşılanıyordu. İyi beslenmeleri, yaralı olanların tedavi edilmesi ve ısınmaları için her türlü hizmet veriliyordu. Köpekler için yapılan hastaneler, hatta bize şaşırtıcı gelecek ama kediler için devlet tarafından tutulan uşaklar bile vardı. Yeni bir bina inşa edilirken kuşlar, güvercinler unutulmaz, onlara da binanın güzel bir köşesine yuva yapılırdı.

Osmanlıda kuşlar için yapılan evler ve saraylar 16. yüzyıldan itibaren inşa edilmeye başlanmıştır. Bu minik yuvalar eğer bir evin duvarında yer alıyorsa daha mütevazı şekillenerek küçük bir ev biçiminde yapılıyordu ve kuş evi diye adlandırılıyordu. Saray gibi daha ihtişamlı ve büyük yapılarda ise minik bir saray gibi inşa ediliyor ve kuş sarayı diye anılıyordu. Kendi binasının estetiğine verdiği önemi, “Allah'ın yarattığı bir can” nazarıyla baktığı kuşların yuvasına da veren insanımız bu şekilde Yaratan'a hürmetini gösteriyordu aslında.

İşte bu çerçevede Adile Mermerci Anadolu Lisesi öğrencileri de Sosyal Sorumluluk Projeleri kapsamında “Kuş Evleri Projesi”ni gerçekleştirerek atalarının sahip çıkmaya çalıştığı kuşlara yer bırakmayan beton metropolde yer açmak istediler. Bu öğrenciler tamamen gönüllülük esasına göre Kuş Evleri yaptı, renga renk bir şekilde boyayarak ve her bir yuvaya kendi isimlerini vererek kuşlara yaşam alanı oluşturmaya çalıştılar. Bu proje sayesinde; 3.hedef gerçekleşti. Kuşların evi oldu, öğrenciler doğayla ve çevreleriyle yakın ilişki kurdu ve okul çevresi örnek alınabilecek bir görünüm kazandı.